

Natuurtoets

**Uitrit Ambulancepost
Jagerssingel Zeist**

11 maart 2014

ZOON ECOLOGIE

Colofon

Titel	Natuurtoets Utrit Ambulancepost Jagerssingel Zeist
Opdrachtgever	mRO
Uitvoerder	ZOON ECOLOGIE
Auteur	C.P.M. Zoon
Datum	11 maart 2014

ZOON ECOLOGIE

Balkerweg 60, 7738 PB, Witharen
tel: 0523-676.470, 06-22682040
e-mail: info@zoon-ecologie.nl

Onderdeel van Ecologen Collectief Oost Nederland (ECO).

Ervaring sinds 1980 met veldonderzoek naar flora en vegetatie in Nederland en met faunaonderzoek in Europa.

Vanaf 1986 is gewerkt aan vorming van natuurbeleid van overheden en effectbeoordeling van ruimtelijke plannen in Nederland.

Vanaf 1990 ervaring met mitigeren van autowegen, terreinbeheer en natuurontwikkeling. Sinds 2010 natuurbegrazing met een eigen schaapskudde.

Inhoud

Inleiding

- Ligging van het terrein
- Het plan
- Status van het terrein in het natuurbeleid

Noodzaak van een natuurtoets

- Toets in het kader van gebiedsbescherming
- Toets in het kader van soortbescherming
 - Beschermingscategorieën Flora- en faunawet*
 - Aangepaste lijst van beschermde vogelsoorten*
 - Zorgplicht soortbescherming*
 - Rode lijst van bedreigde soorten*

Natuurwaarden

- Onderzoek
- Toestand van de natuur
- Verwachting voor beschermde soorten
- Aangetroffen beschermde soorten
- Bestaande gegevens van beschermde soorten
- Het belang van het terrein voor beschermde soorten
- Het belang van het terrein voor beschermde gebieden

Effecten

- Effecten van het plan op beschermde soorten
- Effecten van het plan op beschermde gebieden

Conclusies

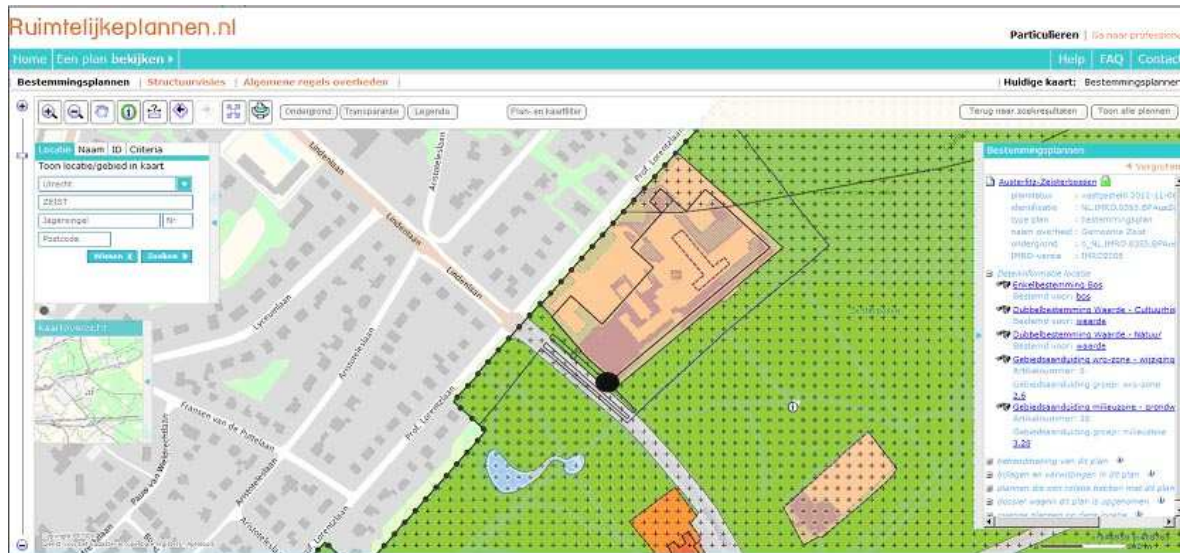
Aanbevelingen

- Nader onderzoek
- Mogelijkheden voor mitigatie en compensatie van negatieve effecten
- Ontheffingen

Inleiding

Bij het ziekenhuis in Zeist is men voornemens om de uitrit van de ambulancedienst bij het Diaconessenhuis te verplaatsen, in verband met nieuwbouw van een ambulancepost..

Ligging van het terrein

Met zwarte stip wordt aangegeven waar de uitrit ongeveer gepland is.

De bestemming ziekenhuis heeft een begrensd bouwblok, waarbinnen de ambulancepost valt.

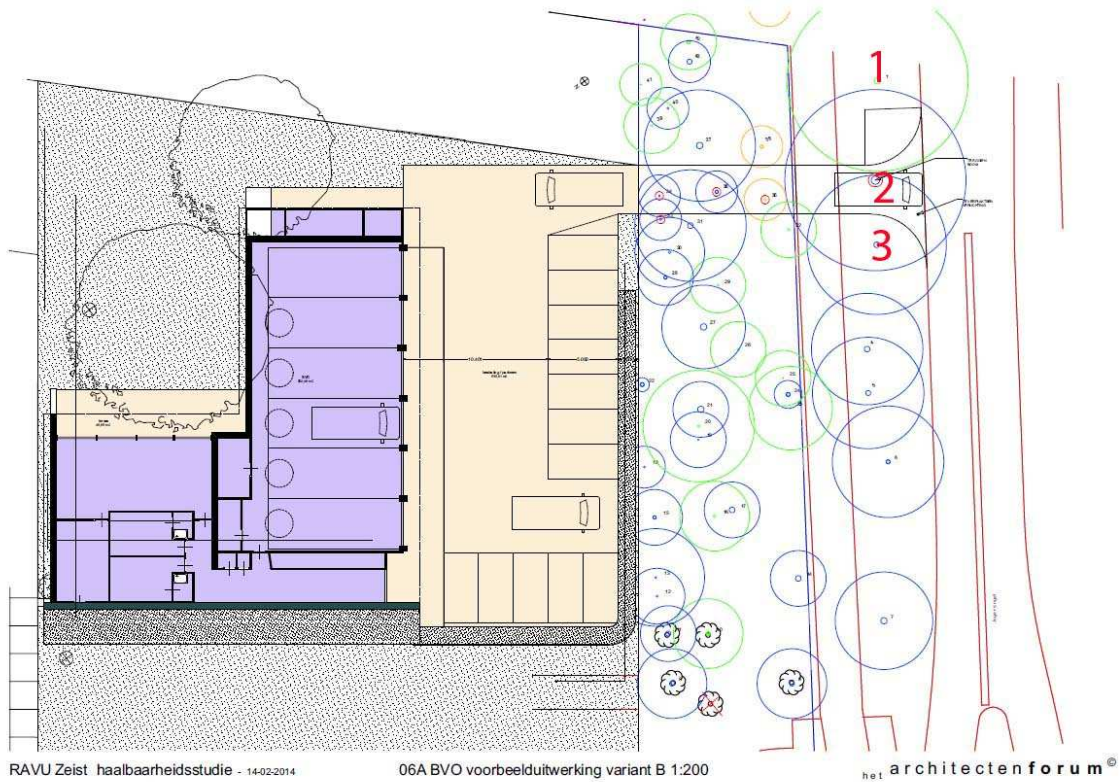
Het plan

In het oorspronkelijke plan was de uitrit gesitueerd vanaf de hoek van het bouwblok naar de Jagerssingel (planvariant B).

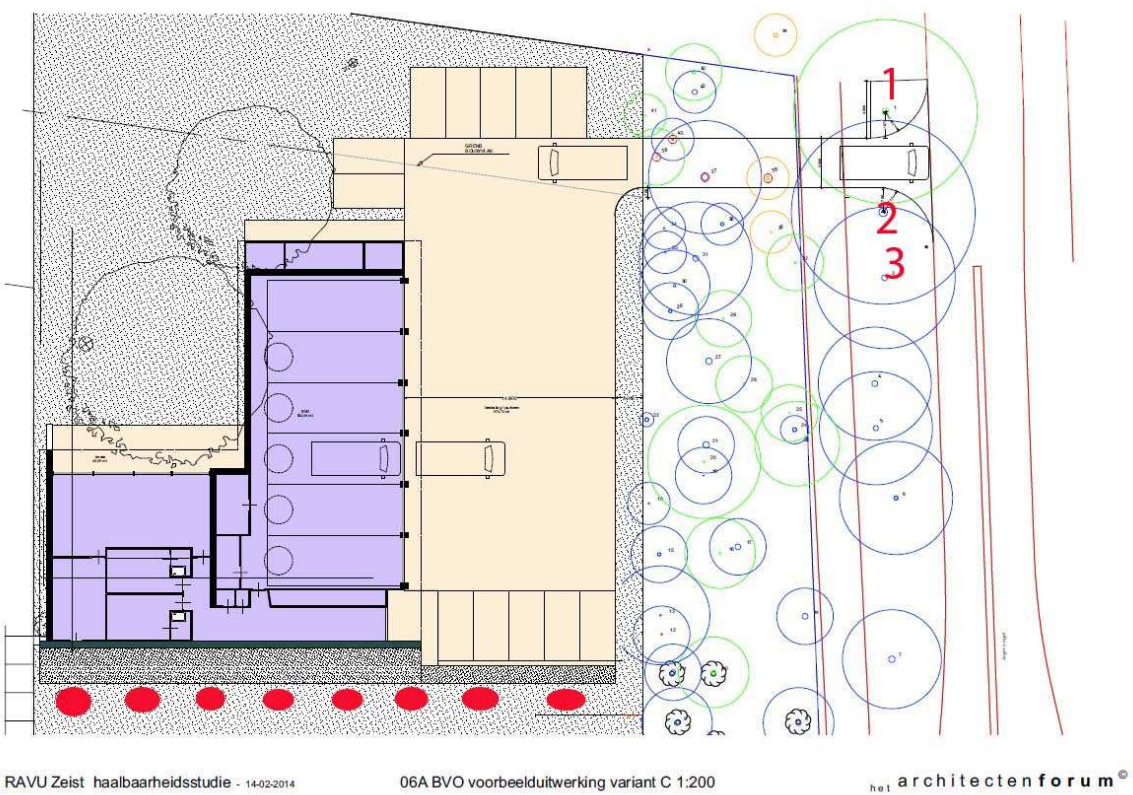
In het nieuwe plan (variant C) is de uitrit verschoven naar juist buiten het bouwblok, maar binnen de bestemming ziekenhuis. In die zone mag niet gebouwd worden, maar mag wel terreininrichting plaats vinden ten behoeve van het gebouwde.

Hierdoor kunnen alle laanbomen gespaard worden. Doordat alle bomen gespaard kunnen worden, wordt het cultuurhistorisch karakter van de Jagerssingel als laan beter behouden. Bijkomend voordeel is dat de uitrit verder af komt te liggen van een middenscheiding in de weg. Hierdoor wordt de mogelijkheid voor ambulances om te manoeuvreren beter.

De uitrit zal altijd door een bestaande bosstrook breken. Deze strook heeft de bestemming Bos met natuurwaarde (Zeisterbos) en maakt onderdeel uit van de EHS. Ter compensatie van het verlies van enkele bomen worden langs de toegang tot het Diaconessenhuis nieuwe bomen geplant.

Het oude plan B

het nieuwe plan C met verschoven uitrit en compensatiebomen

beeld van de locatie vanaf de overzijde van de Jagerssingel naar het ziekenhuis terrein

De uitrit stond aanvankelijk geprojecteerd over boom 2. Het nieuwe plan projecteert de uitrit tussen boom 1 en 2.

In het bomenonderzoek (Copijn, 2013) werden de boomnummers op de foto verkeerd weergegeven. Op deze foto zijn ze gelijk aan de tekening. Boom 1 heeft beschadigde wortels, boom 2 is een zeer vitale laanboom.

Status van het gebied in het natuurbeleid

De bosstrook langs de weg heeft de bestemming Bos en is onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (Zeisterbos).

Noodzaak van een natuurtoets

Toets in het kader van gebiedsbescherming

Voor elke ingreep, beheersplan, bestemmingsplan of bouwplan in de EHS, geldt het principe "Nee-tenzij", waarvoor elke provincie in het kader van de provinciale structuurvisie een toetsingsschema opgesteld heeft. Ingrepen binnen de EHS zijn niet toegestaan, tenzij significante verslechtering van de wezenlijke waarden en kenmerken voorkomen wordt.

Toets in het kader van soortbescherming

Bij elk plan dat ingrijpt op standplaatsen van planten of vaste verblijfplaatsen van dieren, dient getoetst te worden wat het effect is op beschermde soorten, die met name genoemd zijn in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet geldt altijd en overal, waar beschermde soorten voorkomen.

In deze wet worden beschermde soorten in drie beschermingscategorieën ingedeeld.

Beschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1	Algemene soorten waarvoor geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkeling. Anders is wel ontheffing nodig voor verstoren of vernietigen en er geldt altijd de zorgplicht (art.2).
Tabel 2	Soorten waarvoor ontheffing aangevraagd moet worden, behalve als er gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode, waarbij de zorgplicht blijft gelden. Ontheffing kan worden verleend als de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.
Tabel 3	Zeldzame soorten, waarvoor altijd ontheffing aangevraagd moet worden. Ontheffing wordt alleen verleend als voldaan wordt aan alle volgende criteria: - én - er sprake is van een in de wet genoemd belang - én - er geen alternatieven zijn - én - de ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort Voor soorten uit Habitatrichtlijn bijlage IV (alle in tabel 3) is alleen ontheffing voor een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk bij een dringende reden van openbaar belang. Voor Vogelrichtlijnsoorten (alle vogels en alle in tabel 3) is geen ontheffing bij ruimtelijke ontwikkeling mogelijk, ook niet bij een dringende reden van openbaar belang.

Aangepaste lijst van beschermde vogelsoorten

Van alle vogelsoorten zijn de bewoonde nesten tijdens het broedseizoen beschermd. Daarboven zijn nesten en verblijfplaatsen van vogels jaarrond beschermd, als deze:

- het gehele jaar gebruik maken van de verblijfplaatsen (cat 1);
- honkvaste koloniebroeders zijn (cat. 2);
- honkvaste niet-koloniebroeders zijn (cat 3);
- zelf geen nest maken en elk jaar naar hetzelfde nest terugkeren (cat 4).

Indien het voortbestaan op locatie van beschermde soorten planten of dieren uit tabel

2 en 3 door de ingreep negatief beïnvloed worden, is sprake van overtreding van de Flora- en faunawet.

Voor soorten van Habitatrichtlijn bijlage IV en Vogelrichtlijnsoorten (alle vogels) dient het plan zo uitgevoerd te worden dat de duurzame instandhouding van deze soorten niet bedreigd wordt en de ecologische functionaliteit niet in gevaar komt. Overtreding van de Flora- en faunawet wordt zo voorkomen. Initiatiefnemer dient dit aannemelijk te maken door middel van een activiteitenplan, dat door het ministerie van EZ goedgekeurd kan worden.

Ook onbeschermde soorten mogen niet onnodig moedwillig vernietigd worden. Iedereen dient zich te houden aan de zorgplicht (art. 2 Flora- en faunawet).

Zorgplicht soortbescherming

Voor alle soorten geldt de zorgplicht (art. 2 Flora – en Faunawet).

Dit houdt in dat de ingreep op zodanige wijze dient plaats te vinden, dat de schade aan soorten zoveel mogelijk beperkt wordt.

Men dient bij de uitvoering rekening te houden met kwetsbare perioden van soorten (voortplantingstijd, overwintering).

Alle soorten die tijdens de ingreep aangetroffen worden dienen verplaatst of beschermd te worden, zodat zij behouden kunnen blijven.

Vaak is hiervoor deskundige begeleiding nodig bij de uitvoering van het plan.

Rode lijst van bedreigde soorten

Soorten zijn opgenomen in de rode lijsten, omdat ze kwetsbaar zijn. Verstoring en vernietiging van leefgebied en individuen heeft bij deze soorten mogelijk eerder gevolgen voor het duurzaam voortbestaan van populaties, dan bij soorten die niet kwetsbaar zijn. De rode lijsten hebben een signaalfunctie en zijn geen wettelijk toetskader.

Natuurwaarden

Onderzoek

Op de volgende data is het plangebied bezocht:

datum	tijd	doel	weer
5 feb 2014	09:00 u	Terreintoestand en boomholtes	Droog

Toestand van de natuur

De bossingel waardoor de uitrit heen zal gaan, is een goed ontwikkeld gemengd bos, met veel ondergroei. De bomen zijn middeloud. Dat laatste geldt ook voor de rij Amerikaanse eiken in de berm van de Jagerssingel. Er zijn geen holten in de bomen waargenomen. Er zijn geen nesten van eekhoorns of broedvogels waargenomen in het stukje of daaromheen.

Verwachting voor beschermde soorten

Er worden geen verblijfplaatsen van beschermde soorten in het plangebied verwacht.

Bestaande gegevens van beschermde soorten

Er zijn geen gegevens over verblijfplaatsen van beschermde soorten van dit stukje terrein.

Het belang van het terrein voor beschermde soorten

Het plangebied heeft de functie van voedselgebied en jachtgebied voor vleermuizen en broedvogels uit de omgeving. Dat geldt nu nog niet voor het terrein van het Diaconessenhuis, maar als de compensatiebomen daar geplant zijn, zal ook dat terrein van groter belang worden als voedselgebied voor deze soorten. Direct naast het plangebied ligt aan beide zijden van de weg het Zeisterbos en dat gebied is van belang als belangrijke verbinding tussen de twee bosdelen. Voor het plangebied telt dit nauwelijks. Het verschoven uitrit ligt wel dicht bij deze verbindende functie, maar doet niets aan het belang ervan af.

Het belang van het terrein voor beschermde gebieden

Het plangebied is van (gering) belang voor het beschermde gebied Zeisterbos. De karakteristieke laan langs de Jagerssingel is wel een essentieel onderdeel van het lanen stelsel van het Zeisterbos. De compensatieaanplant van bomen is nauwelijks van belang voor het Zeisterbos, maar de betekenis van het terrein van de aanplant wordt wel groter.

Effecten

Effecten van het plan op beschermde soorten

De doorbraak door de bossingel is van zeer geringe afmeting (enkele meters). De verkeersintensiteit op de uitrit is ook zeer gering (alleen ambulances en personeel). Er is daardoor nauwelijks effect op beschermde soorten. De leefgebieden van beschermde soorten worden niet significant aangetast. Er worden geen belangrijke migratieroutes en foerageerroutes doorbroken. Het jachtgebied van vleermuizen wordt door de aanplant van bomen langs de toegang tot het Diaconessenhuis vergroot.

Effecten van het plan op beschermde gebieden

De doorbraak van de bossingel is nauwelijks van belang voor de EHS Zeisterbos. Er worden geen terreinen van hoge natuurkwaliteit, of oude bosrestanten aangetast. Er worden geen natuurlijke potenties onmogelijk gemaakt. Door de nieuwe uitrit vermindert de aaneengeslotenheid van het Zeisterbos, maar dat is hier alleen in een kleine uitloper. Het Zeisterbos zelf wordt niet aangetast. Het kenmerkende lanenstelsel van het Zeisterbos blijft geheel in tact.

Conclusies

Door het herziene plan worden de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS niet significant aangetast. Er vindt ook een (niet significante) verbetering plaats, door nieuwe aanplant van bomen, aangrenzend aan het plan.

Er worden geen beschermde soorten verstoord of vernietigd door uitvoering van het plan. Belangrijke interne verbindingen in het Zeisterbos worden niet aangetast.

Het hernieuwde plan is daarom de best mogelijke optie voor een uitrit van RAVU op de Jagersingel. Het is mogelijk om het plan uit te voeren zonder dat beschermde gebieden of beschermde soorten in gevaar komen.

Aanbevelingen

Nader onderzoek

Nader onderzoek lijkt niet nodig.

Mogelijke alternatieven

Er zijn geen betere alternatieven voor een plan voor uitrit op de Jagerssingel.

Mogelijkheden voor mitigatie en compensatie van negatieve effecten

Het is verstandig om de bomen te vellen buiten het broedseizoen van vogels. Alle broedende vogels zijn immers beschermd in de broedtijd. Daarmee wordt voorkomen dat mogelijk (algemene) broedvogels verstoord worden. Vellen dient daarom plaats te vinden tussen september en februari.

Ontheffingen

Er zijn geen ontheffingen nodig van de flora- en faunawet.